

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 58 0 P 216577 23 Rev
Sarajevo, 20.02.2024. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija: Fatime Mrdović, kao predsjednice vijeća, Marijane Omerčaušević i Slavice Čindrak, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice Z. H. iz M..., koju zastupa punomoćnik Amer Čemalović, advokat iz AD „Čemalović“ d.o.o. Mostar, protiv tuženog V. R. iz M..., zastupanog po punomoćniku Damiru Barbariću, advokatu iz Mostara, radi zaštite prava, v.s. 30.100,00 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 P 216577 22 Gž od 01.08.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 20.02.2024. godine, donio je sljedeće

R J E Š E N J E

Revizija se usvaja, nižestepene presude ukidaju i tužba tužiteljice odbacuje.

Odbija se zahtjev tuženog za naknadu troškova revizijskog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Mostaru broj: 58 0 P 216577 20 P od 07.12.2021. godine je odlučeno:

I „Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice kojim traži da sud naloži tuženiku da ukloni nadzorne video kamere sa zajedničke fasade i zajedničkog stubišta stambeno-poslovne zgrade izgrađene na nekretnini po novom premjeru označenoj kao k.č. 965 k.o. Mostar I, upisane u posjedovni list broj 455, a koja nekretnina po starom premjeru odgovara dijelu nekretnina označenih kao k.č. 1202/30 i k.č. 1202/31 obe k.o. Mostar I, locirane na adresi ... u M..., te da dovede izgled fasade i zajedničkog stubišta u prvobitno stanje kakvo je bilo prije postavljanja predmetnih nadzornih video kamera, u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka geodetske struke od dana 10.06.2021.godine, nalazom i mišljenjem vještaka građevinske struke od dana 18.02.2021.godine i informacijsko-komunikacijske struke od marta 2021.godine, koji se imaju smatrati sastavnim dijelom ove presude, kao i da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka, a sve u roku od 30 dana i pod prijetnjom izvršenja.

II Dužna je tužiteljica nadoknaditi tuženom troškove parničnog postupka u iznosu od 3.786,00 KM, u roku od 30 dana.“

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj: 58 0 P 216577 22 Gž od 01.08.2023. godine, žalba tužiteljice je uvažena i prvostepena presuda preinačena tako da je naloženo tuženom da ukloni nadzorne video kamere sa zajedničke fasade i zajedničkog stubišta stambeno-poslovne zgrade izgrađene na nekretnini po novom premjeru označenoj kao k.č. 965 k.o. Mostar I, upisane u posjedovni list broj 455, a koja nekretnina po starom premjeru odgovara dijelu nekretnina označenih kao k.č. 1202/30 i k.č. 1202/31 obe k.o. Mostar I, locirane na adresi ... u M..., te da dovede izgled fasade i zajedničkog stubišta u prvobitno stanje kakvo je bilo prije postavljanja predmetnih nadzornih video kamera, u skladu sa nalazom i mišljenjem vještaka geodetske struke od 10. 6. 2021. godine, nalazom i mišljenjem vještaka građevinske struke od 18. 2. 2021. godine i nalazom i mišljenjem vještaka informacijsko-komunikacijske struke od marta 2021. godine, te da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.134,00 KM u roku od 30 dana.

Protiv drugostepene presude, reviziju je blagovremeno izjavio tuženi i to zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlaže da se revizija usvoji, drugostepena presuda preinači i tužiteljica u cijelosti odbije sa tužbenim zahtjevom ili ukine i predmet vrati drugostepenom sudu uz naknadu troškova postupka. Tražio je i troškove revizijskog postupka u iznosu od 1.250,00 KM.

U odgovoru na reviziju tužiteljica je osporila sve revizijske tvrdnje tuženog i predložila da se revizija odbije kao neosnovana.

Nakon što je ispitao pobijanu presudu u granicama propisanim odredbom člana 241. stav 1. Zakona o parničnom postupku¹ (u daljem tekstu: ZPP), ovaj revizijski sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Revizija je osnovana.

U postupku pred nižestepenim sudovima je utvrđeno da je u predmetnoj zgradi tužiteljica vlasnica stana broj 2 na I spratu, a tuženi vlasnik stana broj 5 na 2 II spratu, da je tuženi postavio tri video nadzorne kamere za dnevno – noćno snimanje od kojih jedna ima mogućnost snimanja i emitovanja zvuka i to jednu vanjsku kameru na zapadnoj fasadi zgrade u visini drugog sprata, drugu na ulaznom stubištu kod glavnih ulaznih vrata zgrade u visini štoka vrata i treću kameru na zapadnom zidu stubišnog odmorišta kod svojih vrata. Nije bilo sporno da vanjska kamera snima područje neposredno ispred zapadnog ulaza u zgradu na kućnom broju ..., kamera u prizemlju snima čitav vidljivi dio stubišta i ulazna vrata u zgradu, a kamera na drugom spratu, koja nije sporna, snima dio stubišta koje vodi na taj sprat i odmorište neposredno prije vrata tuženog, kao i da je tuženi vlasnik kamera i opreme za snimanje koja se nalazi u njegovom stanu sa isključivim pristupom snimljenim podacima, kao i da su svi stanari predmetne zgrade, kao etažni vlasnici stanova na adresi ..., dali pismene saglasnosti tuženom za instalaciju video nadzora, dok se samo tužiteljica protivila postavljanju video nadzora. Tuženi je od svojih sredstava finansirao kupovinu i postavljanje kamera zbog lične zaštite i zaštite svoje porodice zbog upućenih pretnji, njemu i njegovoj porodici.

¹ „Službene novine F BiH“, br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

Prvostepeni sud odbija zahtjev tužiteljice s pozivom na čl. 99. st. 2. Zakona o stvarnim pravima, sa obrazloženjem da je tuženi postavljanjem kamera preduzeo poslove poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade u vidu povećanja sigurnosti svih stanara, a za koje mu nije bio potreban pristanak i tužiteljice, jer su mu ostali suvlasnici, čiji udijeli čine većinu, dali svoju saglasnost u svrhu poboljšanja uslova stanovanja, da je troškove postavljanja snosio sam tuženi pri čemu poboljšanje nije na štetu tužiteljice, jer se ona ne protivi video nadzoru, već činjenici da ga je postavio tuženi, a položaj kamera ne ugrožava njenu privatnost.

Drugostepeni sud, prihvata činjenični, ali ne i pravni stav prvostepenog suda, pa uvažavanjem žalbe tužiteljice preinačava prvostepenu presudu tako što usvaja zahtjev tužiteljice u cjelosti. U obrazloženju pobijane presude drugostepeni sud navodi da nije pravilan zaključak prvostepenog suda da je tuženi postavio kamere radi poboljšanja zajedničkih dijelova i uređaja zgrade radi povećanja sigurnosti svih stanara, nego je kamere postavio radi povećanja lične zaštite i zaštite svoje porodice, zbog čega cilj i smisao postavljanja kamera nije bilo povećanje sigurnosti svih stanara, da je uslov za primjenu čl. 99. st. 2. Zakona o stvarnim pravima da su odluku o poboljšanju donijeli suvlasnici koji zajedno imaju većinu suvlasničkih dijelova, što u prvostepenom postupku nije utvrđeno jer „nema dokaza o većini suvlasničkih dijelova i ne postoji odluka kako to propisuje čl. 97. st. 3. ZSP“. U tom smislu, pozivajući se na član II/3.e) Ustava Bosne i Hercegovine i član 8. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, utvrdivši da je postavljanjem video nadzora tj. postavljanjem dvije kamere (vanjske i unutrašnje u stubištu), tuženi povrijedio pravo tužiteljice na privatnost, preinačava prvostepenu presudu i usvaja njen zahtjev i odlučuje kao u izreci pobijane presude.

Nakon što je ispitao revizijski prigovor kojim se osporava nadležnost suda i upućuje na Agenciju za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine (stranica 8., pasus četvrti podnesene revizije), ovaj sud je utvrdio da za raspravljanje po postavljenom zahtjevu nije nadležan parnični sud i da su nižestepeni sudovi pogrešno primijenili odredbu člana 16. stav 1. ZPP kada su o zahtjevu tužiteljice odlučivali u parničnom postupku.

Ovo iz razloga što je odredbom člana 1. Zakona o zaštiti ličnih podataka² - ZZLP, propisan cilj ovog Zakona, a to je da se na teritoriji Bosne i Hercegovine svim licima, bez obzira na njihovo državljanstvo ili prebivalište, obezbijedi zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda, a naročito pravo na privatnost i zaštitu podataka u pogledu obrade ličnih podataka koji se na njih odnose. Stavom drugim navedene odredbe, osnovana je Agencija za zaštitu ličnih podataka u Bosni i Hercegovini, utvrđena njena nadležnost, organizacija i upravljanje, kao i druga pitanja značajna za njen rad i zakonito funkcionisanje. Odredbom člana 2. Zakona o zaštiti podataka propisano je da se zakon primjenjuje na lične podatke koje obrađuju svi javni organi, fizička i pravna lica, osim ako drugi zakon ne nalaže drugačije. Stavom 2. iste zakonske odredbe predviđeno je da se ovaj zakon neće primjenjivati na lične podatke koje obrađuju fizička lica isključivo u svrhu ličnih aktivnosti ili aktivnosti domaćinstva.

U članu 3. navedenog zakona date su definicije značenja pojedinih pojmova tako da se obrada ličnih podataka definiše kao bilo koja radnja ili skup radnji koje se vrše nad podacima, bilo da je automatska ili ne, a posebno prikupljanje, unošenje, organizovanje, pohranjivanje, prerađivanje ili izmjena, uzimanje, konsultovanje, korišćenje, otkrivanje prenosom, širenje ili na

² Sl. glasnik BiH 49/06, 76/11 I 89/11- ispr.

drugi način omogućavanje pristupa podacima, svrstavanje ili kombinovanje, blokiranje, brisanje ili uništavanje. Kontrolor je svaki javni organ, fizičko ili pravno lice, agencija ili drugi organ koji samostalno ili zajedno sa drugim vodi, obrađuje i utvrđuje svrhu i način obrade ličnih podataka na osnovu zakona ili propisa;

Odredbom člana 30. ZZLP propisano je da kada nosilac podataka ustanovi ili posumnja da su kontrolor ili obrađivač podataka povrijedili njegovo pravo ili da postoji direktna opasnost za povredu prava, može da podnese prigovor Agenciji radi zaštite svojih prava i da zahtijeva da:

a) se kontrolor ili obrađivač uzdrže od takvih radnji i isprave činjenično stanje prouzrokovano tim radnjama;

b) kontrolor ili obrađivač isprave ili dopune lične podatke tako da oni budu autentični i tačni;

c) lični podaci budu blokirani ili uništeni.

(2) O zahtjevu nosioca podataka iz stava (1) ovog člana Agencija donosi rješenje koje se dostavlja podnosiocu prigovora i kontroloru.

(3) Protiv rješenja Agencije nije dozvoljena žalba, ali može da se pokrene upravni spor kod Suda Bosne i Hercegovine.

(4) Prilikom odlučivanja o prigovoru, Agencija postupa prema odredbama Zakona o upravnom postupku.

Iz citiranih zakonskih odredba proizilazi da i u slučaju postavljanja video kamera, obrade i kontrole podataka i sl., što je predmet ovog spora, parnični sud nema nadležnost i tužiteljica se radi zaštite ličnih podataka, odnosno svoje privatnosti, trebala prethodno obratiti Agenciji za zaštitu ličnih podataka Bosne i Hercegovine, i zavisno od odluke Agencije, pokrenuti upravni spor kod Suda BiH.

Iz navedenih razloga nije bilo osnova da o ovako postavljenom zahtjevu odlučuje redovni sud u parničnom postupku jer za takvo postupanje nema osnova u važećim zakonskim normama.

Zbog navedenog ovaj sud je, rukovodeći se zaključkom Građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije BiH sa sjednice od 03.11.2018. godine, da na sudsku nadležnost u revizijskom postupku Vrhovni sud pazi samo ako revizija na nju ukazuje, što je slučaj predmeta, odlučio kao u izreci ovog rješenja primjenom odredbi člana 249. stav 2. ZPP.

Shodno odluci o glavnom zahtjevu, ukinuta je i odluka o troškovima postupka, a rukovodeći se razlozima pravičnosti (član 386. st. 2. ZPP) jer je tuženi prigovor nenadležnosti suda istakao tek u reviziji, odbijen je njegov zahtjev za naknadu troškova revizijskog postupka.

Predsjednica vijeća
Fatima Mrdović, s.r.